

Bruxelles, 19.4.2016.
COM(2016) 179 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Akcijski plan EU-a za e-upravu 2016. – 2020.

Ubrzavanje digitalne transformacije uprave

{SWD(2016) 108 final}
{SWD(2016) 109 final}

1. UVOD

E-upravom se pruža podrška administrativnim postupcima, poboljšava kvaliteta usluga i povećava unutarnja učinkovitost javnog sektora. Digitalne javne usluge smanjuju administrativno opterećenje poduzeća i građana čineći njihovu interakciju s javnim upravama bržom i učinkovitom, praktičnijom i transparentnom te jeftinijom. Uz to, uporabom digitalnih tehnologija kao sastavnog dijela strategija modernizacije uprava mogu se ostvariti dodatne gospodarske i socijalne prednosti za cijelo društvo¹. Digitalna transformacija uprave ključan je element uspjeha jedinstvenog tržišta.

Akcijski planovi za e-upravu² politički su instrumenti za promicanje modernizacije javnih uprava u cijeloj Europskoj uniji. Njima se pruža podrška koordinaciji i suradnji među državama članicama i Komisijom te omogućuje zajedničko djelovanje u području e-uprave.

Rezultati ocjene prethodnog Akcijskog plana za e-upravu za razdoblje 2011. – 2015.³⁴ pokazuju da je taj akcijski plan⁵ pozitivno utjecao na razvoj e-uprave na europskoj razini te na razini država članica. Pridonio je usklađenosti nacionalnih strategija e-uprave te razmjeni najboljih praksi i interoperabilnosti rješenja među državama članicama. Konkretno, doveo je do razvoja tehnoloških rješenja koja su ključna za olakšavanje pristupa javnim uslugama i njihove uporabe. Međutim građani i poduzeća još uvijek ne uživaju sve prednosti digitalnih usluga koje bi trebale biti lako dostupne u cijelom EU-u.

Udruživanjem napora na razini Europske unije mogu se povećati dostupnost i uporaba usluga e-uprave, a rezultat su brže i jeftinije digitalne javne usluge koje su usmjerene na korisnika. Neprekinutim prekograničnim i digitalnim javnim uslugama pridonosi se konkurentnosti, a EU čini privlačnijim mjestom za ulaganje⁶ i život.

Strategijom jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu⁷ najavljuje se pokretanje novog Akcijskog plana za e-upravu za razdoblje 2016. – 2020., čiji je cilj ukloniti postojeće digitalne prepreke jedinstvenom digitalnom tržištu i spriječiti daljnju fragmentaciju do koje dolazi u kontekstu modernizacije javnih uprava. Cilj je ovog akcijskog plana EU-a za e-upravu da bude instrument za udruživanje napora. Iako države članice provode vlastite strategije i aktivnosti, tim se akcijskim planom, koji se temelji na zajedničkoj dugoročnoj viziji, utvrđuje niz načela kojih bi se trebalo pridržavati u budućim inicijativama kako bi se ostvarile bitne prednosti koje e-uprava može donijeti poduzećima, građanima i samim javnim upravama.

¹ Preporuka Vijeća za strategije digitalne uprave, OECD, 2014.

² Akcijski plan za e-upravu iz 2010. za razdoblje 2006. – 2010. i Akcijski plan za e-upravu za razdoblje 2011. – 2015.

³ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/mid-term-evaluation-e-government-action-plan-2011-2015-implementation-smart-2012-006020>

⁴ Radni dokument službi za ocjenjivanje uz Komunikaciju o Akcijskom planu EU-a za e-upravu za razdoblje 2016. – 2020.

⁵ COM(2010) 743 final

⁶ U skladu s Planom ulaganja za Europu, http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment_en

⁷ COM(2015) 192 final

Akcijskim planom omogućuje se dinamičan i fleksibilan pristup kako bi se išlo ukorak s okruženjem koje se brzo mijenja⁸. Komisija ili dionici, uključujući države članice, mogu predložiti dodatne mjere uz one utvrđene u ovom akcijskom planu. Sve mjere koje pokrene Komisija bit će pripremljene u skladu s Komisijinim normama za bolju regulativu.

Akcijski plan služit će za ubrzavanje koordinacije modernizacijskih napora u javnom sektoru i resursa u području e-uprave. Za akcijski plan neće biti osigurana namjenska financijska sredstva ni instrument financiranja, no njime će se pridonijeti koordiniranju izvora financiranja i pratećih mjera koje su državama članicama raspoložive u okviru različitih programa EU-a⁹.

2. VIZIJA I TEMELJNA NAČELA

Vlade država članica već dugo u svojim odnosima s građanima i poduzećima teže biti otvorene, fleksibilne i spremne na suradnju, koristeći se e-upravom kako bi povećale svoju učinkovitost i djelotvornost te neprestano poboljšavale javne usluge¹⁰.

Ovaj se akcijski plan vodi sljedećom vizijom:

Javne uprave i javne institucije u Europskoj uniji trebale bi do 2020. biti otvorene, učinkovite i uključive te svim građanima i poduzećima u EU-u pružati personalizirane, prilagođene digitalne javne usluge prekogranično i s jednog kraja na drugi. Inovativni pristupi upotrebljavaju se za oblikovanje i pružanje boljih usluga u skladu s potrebama i zahtjevima građana i poduzeća. Javne uprave koriste se prilikama koje pruža novo digitalno okruženje kako bi olakšale interakciju s dionicima i drugim javnim upravama.

Omogućivanjem pristupa podacima i uslugama među javnim upravama unutar granica i izvan njih povećat će se njihova učinkovitost i olakšati slobodno kretanje poduzeća i građana. Životi građana postaju sve više digitalni, što dovodi do većih očekivanja u pogledu učinkovitosti javne administracije¹¹. Korisnici žele razumjeti kako usluga funkcionira¹² i očekuju veću transparentnost. Nadalje, otvaranjem dionicima i njihovim uključivanjem u donošenje odluka¹³ javne će uprave postati pouzdanije i odgovornije. Uz to, omogućivanjem pristupa podacima i uslugama javnog sektora trećim osobama, uz potpuno poštovanje pravnog okvira za zaštitu osobnih podataka i privatnosti, može se doprinijeti rastu i konkurentnosti.

Inicijative koje će se pokrenuti kao dio ovog akcijskog plana trebaju biti u skladu sa sljedećim temeljnim načelima koja imaju snažnu potporu dionika¹⁴:

⁸ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/mid-term-evaluation-e-government-action-plan-2011-2015-implementation-smart-2012-006020>

⁹ Uključujući Instrument za povezivanje Europe (CEF), program ISA² (Interoperabilna rješenja za europske javne uprave), Obzor 2020., europske strukturne i investicijske fondove (ESIF), program Pravosuđe i Program za potporu strukturnim reformama (SRSP).

¹⁰ Deklaracija ministara o e-upravi, Malmö, 2009.

¹¹ Komparativno izvješće o e-upravi 2014.

¹² Komparativno izvješće o e-upravi 2015.

¹³ Preporuka Vijeća za strategije digitalne uprave, OECD, 2014.

¹⁴ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/contributions-and-preliminary-trends-public-consultation-egovernment-action-plan-2016-2020>

- digitalizacija kao standard: opcija kojoj se daje prednost jest da bi javne uprave trebale digitalno pružati usluge, uključujući informacije koje su strojno čitljive (uz zadržavanje ostalih kanala za one koji ne žele ili ne mogu koristiti digitalne podatke). Uz to, javne usluge trebale bi se pružati putem jedinstvene kontaktne točke ili točke „sve na jednom mjestu” te različitim kanalima.
- načelo „samo jednom”: javne uprave trebale bi osigurati da građani i poduzeća javnoj upravi samo jednom dostave iste informacije. Ako im je to dopušteno, uredi javne uprave poduzimaju mjere za ponovnu internu uporabu tih podataka uz propisno pridržavanje pravila o zaštiti podataka tako da građani i poduzeća ne budu dodatno opterećeni.
- uključivost i dostupnost: javne uprave trebale bi osmisliti digitalne javne usluge koje su u pravilu uključive i odgovaraju na različite potrebe, kao što su potrebe starijih osoba i osoba s invaliditetom¹⁵.
- otvorenost i transparentnost: javne uprave trebale bi međusobno razmjenjivati informacije i podatke te građanima i poduzećima omogućiti pristup, kontrolu i ispravak njihovih podataka, omogućiti korisnicima da nadziru administrativne postupke u koje su uključeni, uključiti dionike (kao što su poduzeća, istraživači i neprofitne organizacije) u oblikovanje i pružanje usluga te im omogućiti pristup uslugama.
- prekograničnost kao standard: javne uprave trebale bi omogućiti prekogranični pristup relevantnim digitalnim javnim uslugama i spriječiti daljnju fragmentaciju, čime se olakšava mobilnost unutar jedinstvenog tržišta.
- interoperabilnost kao standard: javne usluge trebale bi biti oblikovane tako da neprekinuto funkcioniraju na cijelom jedinstvenom tržištu bez obzira na organizacijske prepreke, oslanjajući se na slobodno kretanje podataka i digitalnih usluga u Europskoj uniji.
- pouzdanost i sigurnost: sve inicijative trebale bi ići dalje od same usklađenosti s pravnim okvirom o zaštiti osobnih podataka i privatnosti te sigurnosti informacijskih tehnologija integriranjem tih elemenata u fazi oblikovanja. To su važni preduvjeti za povećano povjerenje u digitalne usluge i njihovu uporabu.

Uprave, javna tijela, poduzeća i korisnici sami najbolje znaju što im je potrebno. Odabir sustava i tehnologija te distribuiranog ili centraliziranog modela trebao bi u potpunosti odgovarati njihovim željama i potrebama, uz potpuno pridržavanje dogovorenih zahtjeva interoperabilnosti.

3. PRIORITETI POLITIKA

Strategijom jedinstvenog digitalnog tržišta utvrđuju se strateški ciljevi „modernizacije javne uprave, osiguravanja prekogranične interoperabilnosti i olakšavanja interakcije s građanima”, usmjereni na ubrzavanje digitalne transformacije javnih uprava u državama članicama i Komisiji. S obzirom na te prioritete politika, ovim se akcijskim planom utvrđuju konkretne

¹⁵ Trenutačno se sa suzakonodavcima radi na prijedlogu direktive o dostupnosti *weba*, COM (2012)721.

mjere za ubrzavanje provedbe postojećeg zakonodavstva i povezanu uporabu internetskih javnih usluga.

3.1. *Modernizacija javne uprave s pomoću IKT-a uz uporabu ključnih digitalnih rješenja*

Moderne i učinkovite javne uprave moraju osigurati brze i visokokvalitetne usluge za građane te okruženje koje pogoduje poslovanju, što je istaknuto i u nedavnim godišnjim pregledima rasta¹⁶. Javne uprave moraju preobraziti svoje pozadinske urede, preispitati i preoblikovati postojeće postupke i usluge te omogućiti pristup svojim podacima i uslugama drugim upravama i, koliko je to moguće, poduzećima i civilnom društvu.

Ti se napori moraju oslanjati na ključna digitalna rješenja. Digitalne javne usluge trebale bi se temeljiti na zajedničkim rješenjima i uslugama koji se mogu ponovno upotrijebiti, a temelje se na dogovorenim normama i tehničkim specifikacijama kako bi se smanjili troškovi njihova razvoja i vrijeme uvođenja te povećala interoperabilnost. Zajedničko razumijevanje interoperabilnosti u cijeloj Europskoj uniji zajamčeno je Europskim okvirom interoperabilnosti (EIF)¹⁷. Prekogranična ulaganja mogu imati velike koristi od interoperabilnosti.

Radi se na podršci prijelazu javnih uprava država članica prema potpunoj e-nabavi, uporabi registara ugovora i interoperabilnih e-potpisa¹⁸. S fokusom na europsku jedinstvenu dokumentaciju o nabavi, e-Certis i e-fakturiranje te koordinirani pristup razvoju nacionalnih sustava e-nabave, cilj je da do 2018. trgovačka društva mogu elektronički predati ponudu za ugovore o javnoj nabavi bilo gdje u Europskoj uniji, a da do 2019. javne uprave u EU-u prihvaćaju e-fakturiranje.

Potrebni su dodatni napori svih uprava kako bi se ubrzalo prihvaćanje elektroničke identifikacije i usluga povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu (usluge eIDAS¹⁹). Daljnje mjere za ubrzavanje prekogranične i međusektorske uporabe elektroničke identifikacije (e-identifikacija), uključujući mobilnu identifikaciju i usluge povjerenja (osobito e-potpis, autentikaciju mrežnih stranica i uslugu preporučene elektroničke dostave) poduzet će se u poduzećima koja se oslanjaju na digitalne tehnologije (kao što su bankarstvo, financije, e-trgovina i ekonomija dijeljenja) te u javnom sektoru na europskom portalu e-pravosuđe. Komisija će istražiti i potrebu za olakšavanjem uporabe daljinske identifikacije i sigurne autentikacije u maloprodajnim financijskim uslugama²⁰.

Za interoperabilnost je ključno da države članice ponovno upotrebljavaju otvorene usluge i tehničke sastavnice (kao što su e-identifikacija, e-potpis, e-dostava i e-fakturiranje). Dostupnost tih usluga trenutačno je zajamčena financiranjem iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF), no potrebno je osigurati njihovu dostupnost i dugoročnu održivost izvan tog programa za financiranje. Stoga će Komisija predstaviti daljnje planove za njihovu održivost nakon 2020.

¹⁶ Godišnji pregled rasta za 2015. i 2016.

¹⁷ Revidirani EIF trebao bi biti objavljen u 2016.

¹⁸ COM(2015) 192 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>

¹⁹ Uredba (EU) br. 910/2014

²⁰ http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/retail-financial-services/index_en.htm

Mjere Komisija će:	Ciljni datum
1. podržavati prijelaz država članica na potpunu e-nabavu i uporabu registara ugovora.	2019.
2. ubrzati prihvaćanje usluga eIDAS, uključujući e-identifikaciju i e-potpis.	2016.
3. osigurati dugoročnu održivost infrastrukture prekograničnih digitalnih usluga.	2018.

Kako je najavljeno u strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta, Komisija do kraja 2016. planira predložiti revidirani Europski okvir interoperabilnosti (EIF) te će podupirati njegovu uporabu u nacionalnim upravama u cilju jačanja interoperabilnosti javnih usluga u EU-u.

Potrebni su dodatni naponi kako bi se osigurala uporaba postojećih, ali i novih europskih i međunarodnih normi i tehničkih specifikacija, koji se razvijaju u okviru plana prioritarnih normi IKT-a. Komisija će s državama članicama koordinirati razvoj prototipa europskog kataloga normi IKT-a za javnu nabavu, kojim će se poticati interoperabilnost pri nabavi digitalnih rješenja poticanjem upućivanja na zajedničke skupove normi i profila IKT-a u pozivima na podnošenje ponuda javnih naručitelja.

Mjere Komisija će:	Ciljni datum
4. predstaviti revidiranu verziju Europskog okvira interoperabilnosti (EIF) i poticati njegovu uporabu u nacionalnim upravama.	2016. – 2019.
5. koordinirati razvoj prototipa za europski katalog normi IKT-a za javnu nabavu.	2017.

U kontekstu vlastite digitalne transformacije te kako bi ispunila zakonske obveze utvrđene za javne uprave EU-a, Europska komisija također će poduzeti niz konkretnih mjera.

Prilikom izvođenja provjera primjerenosti propisa (REFIT) u reviziji postojeće pravne stečevine o unutarnjem tržištu i/ili sastavljanja novih prijedloga, Komisija će posebnu pažnju posvetiti interoperabilnosti i koristima koje se mogu ostvariti djelotvornom uporabom digitalnih tehnologija. Cilj je ukloniti nepotrebno složene postupke koji se temelje na papiru ili se umnožavaju (npr. mnoštvo kontaktnih točaka, postupaka izvješćivanja, zahtjeva u pogledu razmjene podataka ili sustava).

U kontekstu vlastite digitalne transformacije Komisija će objaviti svoje podatke na Portalu otvorenih podataka EU-a²¹, koji će biti uključeni u europski Portal otvorenih podataka²²,

²¹ <http://open-data.europa.eu>

dijeliti i ponovno upotrijebiti operativne sastavnice kao što su infrastrukture digitalnih usluga gdje je to relevantno, te primijeniti revidiranu verziju EIF-a. Komisija će postupno uvoditi načelo „digitalizacija kao standard” prilikom interakcije s vanjskim dionicima putem interneta, uz uporabu usluga eIDAS (u 2018.), e-fakturiranja (u 2018.) i e-nabave (u 2019.). Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, Komisija će također postupno uvoditi načelo „samo jednom” u svoje interakcije s dobavljačima i korisnicima bespovratnih sredstava te preispitati mogućnosti uvođenja načela „samo jednom” za druge dionike. Komisija će ocijeniti utjecaj moguće primjene načela „bez nasljeđa” (obnova informatičkih sustava i tehnologija nakon određenog razdoblja kako bi se išlo ukorak s promjenjivim okruženjem i razvojem tehnologije) u javnim upravama.

Mjere	Ciljni datum
6. Komisija će upotrebljavati zajedničke sastavnice kao što su infrastrukture digitalnih usluga CEF-a te se pridržavati EIF-a. Postupno će uvoditi načelo „digitalizacija kao standard” i načelo „samo jednom”, e-fakturiranje i e-nabavu te ocijeniti utjecaj moguće primjene načela „bez nasljeđa”.	2016. – 2019.

Dodatne inicijative mogle bi za cilj imati smanjenje administrativnog opterećenja i poboljšanje učinkovitosti i djelotvornosti javnih uprava čineći digitalne javne usluge „utemeljenima na potrebama” i prilagođenima korisniku ili ponovnom uporabom podataka i usluga među javnim upravama (uz poštovanje pravila o zaštiti podataka i privatnosti).

Druge bi se inicijative mogle usmjeriti na razvoj novih zajedničkih sastavnica uz postojeće²³, podupiranje njihove uporabe i poticanje uporabe i dijeljenje podatkovnih i računalnih infrastrukture te infrastrukture oblaka. Inicijative bi također mogle promicati uporabu velikih podataka ili interneta stvari, primjerice za podatkovno intenzivne usluge i donošenje politika utemeljeno na dokazima te njihovu primjenu i provedbu s pomoću odgovarajućih infrastrukture. Zajednička infrastruktura oblaka za smještanje usluga e-uprave mogla bi pridonijeti postizanju važnih ušteda zbog učinka ekonomija razmjera, poboljšavajući vrijeme potrebno za njihovo uvođenje na tržište te omogućujući pristup podacima i uslugama javnih uprava. Inicijativa Europski oblak²⁴ ponudit će infrastrukturu za znanost, ali je i proširiti na javne uprave pružajući pristup dosad nezabilježenoj količini podataka i računalnoj snazi za pružanje boljih usluga na svim razinama (od lokalne preko nacionalne razine do razine EU-a).

3.2. *Omogućivanje prekogranične mobilnosti s interoperabilnim digitalnim javnim uslugama*

Jedinstveno tržište EU-a ne može učinkovito funkcionirati bez prekograničnih digitalnih javnih usluga. Takve usluge olakšavaju pristup tržištima, povećavaju povjerenje u tržišno natjecanje na cijelom jedinstvenom tržištu te ga potiču. Uprave bi trebale pomoći poduzećima da unutar jedinstvenog tržišta prekogranično posluju putem interneta, pojednostavniti pristup

²² <http://data.europa.e/europeandataportal>

²³ kao što su e-identifikacija, e-potpis, e-fakturiranje i e-prijevod

²⁴ Inicijativa Europski oblak – stvaranje konkurentnog podatkovnog gospodarstva znanja u Europi

informacijama na temelju zakona EU-a o poslovanju i trgovačkim društvima te omogućiti poduzećima da jednostavno pokrenu poslovanje, prošire se i posluju u drugim državama članicama s pomoću javnih e-usluga s jednog kraja na drugi.

Kako bi se usmjerilo prema tim prioritetima politika, u ovaj akcijski plan uključene su brojne konkretne mjere čiji je cilj pridonijeti stvaranju prekograničnih javnih uprava naklonjenih poslovanju te mobilnosti građana.

Informacije, savjeti, mehanizmi za rješavanje problema, kontaktne točke i postupci povezani s jedinstvenim tržištem trenutačno ne funkcioniraju kao cjelina, nego su raspršeni, nepotpuni, nedovoljno međusobno povezani i nedosljedno prilagođeni korisniku i na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Stoga je korisnicima teško pronaći pravu informaciju i potrebnu pomoć. Komisija će stoga predložiti izradu jedinstvenog digitalnog pristupnika, koji se temelji na postojećim portalima, kontaktnim točkama i mrežama, kojim se proširuju, poboljšavaju i pojednostavnjuju sve usluge informiranja, pomoći i rješavanja problema potrebne za učinkovito prekogranično poslovanje te korisnicima omogućuje da najčešće korištene nacionalne postupke odrade u potpunosti na internetu.

Komisija će europski portal e-pravosuđe učiniti jedinstvenom točkom za informacije o europskom pravosuđu i pristup sudskim postupcima u državama članicama. U 2016. to će uključivati puštanje u rad alata za izravnu komunikaciju između građana i sudova u drugim državama članicama (e-CODEX) te uvođenje tražilice Europske identifikacijske oznake sudske prakse (ECLI). Daljnji razvoj događaja bit će u skladu s višegodišnjim akcijskim planom za europsko e-pravosuđe za razdoblje 2014. – 2018.

Komisija će zajedno s državama članicama nastaviti kontinuirani rad na uspostavi obvezne međusobne povezanosti poslovnih registara svih država članica²⁵ kako bi se preko europskog portala e-pravosuđe omogućio pristup određenim informacijama o trgovačkim društvima registriranim u državama članicama te osiguralo da se među svim predmetnim poslovnim registrima u EU-u može elektronički komunicirati na siguran način. Time će se povećati povjerenje u jedinstveno tržište zbog transparentnosti i ažuriranih informacija o trgovačkim društvima te smanjiti opterećenje trgovačkih društava.

Komisija će dodatno razviti i elektroničku međusobnu povezanost stečajnih registara kako bi se povećala transparentnost i pravna sigurnost na unutarnjem tržištu²⁶. Uredbom 2015/848 države članice obvezuju se na uspostavu vlastitih nacionalnih elektroničkih stečajnih registara do 2018., dok je međusobno povezivanje stečajnih registara predviđeno za 2019. Oni će tako postati dostupni na europskom portalu e-pravosuđe.

Poboljšanom uporabom digitalnih alata prilikom ispunjavanja zahtjeva povezanih s pravom trgovačkih društava u različitim fazama životnog ciklusa trgovačkog društva ostvarila bi se

²⁵ Direktiva 2012/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2012. o izmjeni Direktive Vijeća 89/666/EEZ te direktiva 2005/56/EZ i 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s povezivanjem središnjih registara, trgovačkih registara i registara trgovačkih društava (SL L 156, 16.6.2012., str. 1.)

COM(2015) 192 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>

²⁶ kako se zahtijeva Uredbom (EU) 2015/848 o postupku u slučaju nesolventnosti (preinaka)

jednostavnija rješenja koja manje opterećuju trgovačka društva. Osim prijedloga o trgovačkom društvu s jednim članom Komisija će unutar inicijative kako je navedena u Strategiji jedinstvenog tržišta razmotriti dodatne načine²⁷ za olakšavanje uporabe digitalnih rješenja u cijelom životnom ciklusu trgovačkog društva, osobito u odnosu na postupke registracije putem interneta i elektroničko podnošenje dokumenata i informacija trgovačkog društva²⁸ u poslovne registre i u prekograničnom kontekstu.

Komisija će predložiti propise za proširenje jedinstvenog elektroničkog mehanizma za registraciju i plaćanje PDV-a na prekograničnu internetsku prodaju fizičke robe poslovnog subjekta potrošaču kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, jedna od glavnih prepreka s kojima se poduzeća suočavaju kada prekogranično posluju.

Kako je najavljeno jedinstvenim digitalnim tržištem, veliki pilot-projekt o prekograničnoj primjeni načela „samo jednom” u području poslovanja između poduzeća i uprave pokrenut će se u 2016. uz sudjelovanje država članica.

Uz to, Komisija će uspostaviti jedinstvenu europsku točku koja obuhvaća i načelo „samo jednom” za potrebe izvješćivanja u pomorskom prometu. U širem kontekstu Komisija radi na digitalizaciji prijevoznih isprava za sve vrste prijevoza te na promicanju njihova prihvatanja od strane javnih tijela.

Mjere Komisija će:	Ciljni datum
7. podnijeti prijedlog za jedinstveni digitalni pristupnik.	2017.
8. učiniti europski portal e-pravosuđe jedinstvenom točkom za informacije o temama europskog pravosuđa.	2016.
9. u suradnji s državama članicama uspostaviti obvezno međusobno povezivanje poslovnih registara svih država članica.	2017.
10. dodatno razviti elektroničko povezivanje stečajnih registara.	2019.
11. predstaviti inicijativu za olakšavanje uporabe digitalnih rješenja tijekom cijelog životnog ciklusa trgovačkog društva.	2017.
12. predstaviti zakonodavni prijedlog za proširenje jedinstvenog elektroničkog mehanizma za registraciju i plaćanje PDV-a.	2016.
13. pokrenuti pilot-projekt o načelu „samo jednom” za poduzeća.	2016.
14. uspostaviti jedinstvenu točku za potrebe izvješćivanja u pomorskom prometu i digitalizirati prijevozne e-isprave.	2018.

²⁷ Kako je definirano u Komunikaciji Komisije „Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća” (COM(2015) 550, str. 5.
²⁸ Vidi i COM(2015) 550, str. 5.

Za podršku prekograničnoj mobilnosti građana Komisija će uspostaviti elektroničku razmjenu podataka o socijalnoj sigurnosti (EESSI), što će omogućiti međusobnu povezanost uprava nadležnih za socijalnu sigurnost za elektroničke razmjene podataka u 32 zemlje²⁹. Svrha je EESSI-ja poboljšati zaštitu prava građana omogućavanjem elektroničke razmjene osobnih informacija o socijalnoj sigurnosti u EU-u među nadležnim upravama država članica.

Komisija će dodatno razviti Europski portal za radnu mobilnost (EURES) većom ponudom usluga za tražitelje zaposlenja i poslodavce te povećanjem integracije sustava javnih službi za zapošljavanje i portala i putem razmjene profila tražitelja zaposlenja (životopisa)³⁰. Time će se olakšati mobilnost tražitelja zaposlenja u EU-u.

Komisija će državama članicama pružati podršku u razvoju usluga e-zdravlja kojima se omogućuje i prekogranična razmjena e-recepata na temelju smjernica za e-recepte koje je donijela mreža za e-zdravlje³¹ te rješenja za telemedicinu i praćenje na daljinu (telemonitoring), osobito kako bi Europske referentne mreže uspješno omogućile liječenje³². Uz to, podupirat će razvoj izvješća i smjernica mreže za e-zdravlje o elektroničkom pristupu građana vlastitim zdravstvenim podacima.

Mjere Komisija će:	Ciljni datum
15. dovršiti uspostavu elektroničke razmjene podataka o socijalnoj sigurnosti.	2019.
16. dodatno razviti Europski portal za radnu mobilnost (EURES).	2017.
17. podupirati države članice u razvoju prekograničnih usluga e-zdravlja.	2016. – 2018.

Buduće inicijative predložene na temelju tog prioriteta mogle bi se usmjeriti na pružanje neprekinutih prekograničnih usluga građanima za „važne događaje u životu” (kao što su promjena zaposlenja, preseljenje ili vjenčanje) i poduzećima, olakšavajući im pokretanje poslovanja, proširenje i poslovanje u drugim državama članicama. Dodatne inicijative u okviru tog prioriteta mogle bi se fokusirati i na poboljšanje kvalitete postojećih usluga e-uprave koje se pružaju građanima i poduzećima drugih država članica.

3.3. *Olakšavanje digitalne interakcije među upravama i građanima/poduzećima za visokokvalitetne javne usluge*

Novo digitalno okruženje pruža prilike za olakšavanje interakcije građana, poduzeća i nevladinih organizacija s javnim upravama. Visokokvalitetne javne usluge povezane su s konkurentnošću i utječu na to gdje se ulaže. Nedavna iskustva pokazala su da postoji obećavajući potencijal za pružanje takvih visokokvalitetnih javnih usluga povećanjem

²⁹ 28 država članica Europske unije (EU), Švicarska i tri zemlje Europskog gospodarskog prostora (EGP): Norveška, Island, Lihtenštajn

³⁰ Svrha je EURES-a pružati informacije, savjete i usluge zapošljavanja/raspoređivanja na radna mjesta (usklađivanje s potrebama tržišta rada) koji koriste radnicima i poslodavcima te bilo kojem građaninu koji želi iskoristiti načelo slobodnog kretanja osoba.

³¹ Smjernice o skupu podataka e-recepata za elektroničku razmjenu na temelju Direktive 2011/24/EU o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi

³² U skladu s člankom 12. Direktive 2011/24/EU o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi

uključenosti poduzeća, građana i istraživača u njihovom oblikovanju i pružanju te osiguravanjem povratnih informacija za poboljšanje gdje je to potrebno. Time se dodatno smanjuje birokracija, olakšava uporaba i smanjuju troškovi pružanja usluga.

Nadalje, omogućivanjem pristupa podacima i uslugama javnog sektora te olakšavanjem njihove ponovne uporabe od strane trećih osoba uz pridržavanje načela „pouzdanosti i sigurnosti”, javne uprave mogu potaknuti nove prilike za znanje, rast i radna mjesta. Kada omoguće pristup svojim podacima, javne uprave postaju transparentnije, čime povećavaju svoju odgovornost i približavaju se građanima.

S obzirom na te prioritete politika, Komisija će pružiti visokokvalitetne, pristupačne internetske usluge građanima i poduzećima u EU-u preobrazbom *web*-mjestâ kojima upravlja Komisija u tematske internetske stranice usmjerene na korisnika. To će znatno promijeniti način na koji se odvija interakcija Komisije s građanima putem interneta pružanjem relevantnih, usklađenih i troškovno učinkovitih internetskih stranica. Povećat će se transparentnost te omogućiti uključivanje i sudjelovanje građana i poduzeća u programima i donošenju politika EU-a.

Kako bi se olakšala interakcija građana s javnom upravom, Komisija će ocijeniti mogućnost primjene načela „samo jednom” na građane u prekograničnom kontekstu, uz pridržavanje zakonodavnog okvira o zaštiti osobnih podataka i privatnosti.

Kao dio inicijative Europski oblak³³, Komisija će izraditi platformu koja će javnim tijelima omogućiti da otvore pristup svojim podacima i uslugama, čime će se u EU-u stvoriti temelj „uprave kao pružatelja usluga”.

Poduzeća i građani sve više zahtijevaju pristup visokokvalitetnim, interoperabilnim i ponovno upotrebljivim podacima za pružanje novih usluga, osobito u području prostornih podataka. Uporaba prostornih podataka za urbanističko planiranje, planiranje uporabe zemljišta i prometa te za znanstvene svrhe može potaknuti nove inovacije koje odgovaraju na društvene potrebe kao što je smanjenje negativnog utjecaja na okoliš. U tom će pogledu Komisija promicati razvoj aplikacija za krajnjeg korisnika, uključujući aplikacije na razini EU-a, kako bi od građana i poduzeća učinkovitije prikupljali podatke dostavljene putem infrastrukture prostornih podataka (INSPIRE) za donošenje i primjenu politika na razini EU-a, osobito u pogledu poticanja izvješćivanja i usklađenosti³⁴. Time će se poboljšati donošenje politika utemeljeno na dokazima i podrška postupcima e-uprave u kojima su potrebni visokokvalitetni prostorni podaci (npr. katastri, karte, adrese, zgrade, parkovi, zaštićena mjesta, zone prirodnih rizika itd.).

Mjere Komisija će:	Ciljni datum
18. ocijeniti mogućnost primjene načela „samo jednom” za građane u	2019.

³³ Inicijativa Europski oblak – izgradnja konkurentnog podatkovnog gospodarstva i gospodarstva znanja u Europi

³⁴ Direktiva 2007/2/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici, SL L 108, 25.4.2007., str. 1. (Izvješće će uskoro biti dostupno na sljedećem *web*-mjestu: <http://inspire.ec.europa.eu/>)

prekograničnom kontekstu.	
19. ubrzati uvođenje i uporabu podatkovne infrastrukture na temelju direktive INSPIRE.	2016. – 2020.
20. Preobraziti svoja <i>web</i> -mjesto radi poticanja većeg uključivanja i sudjelovanja građana i poduzeća u programima i donošenju politika EU-a.	2018.

Buduće inicijative koje bi mogle biti predložene na temelju ovog prioriteta trebale bi pridonijeti uključivanju građana, poduzeća i civilnog društva u zajedničko oblikovanje, izradu i pružanje javnih usluga te olakšati interakciju između javnih uprava i poduzeća i građana. Ostale nove inicijative mogle bi uključivati prikupljanje podataka iz bilo kojeg izvora i ponovnu uporabu podataka i usluga javnog sektora za stvaranje novih inovativnih usluga drugih subjekata (javnih ili privatnih). Uz to, inicijative se mogu fokusirati na povećanje transparentnosti javnih uprava jer se očekuje i da se uključivanjem i sudjelovanjem dionika povećaju odgovornost i povjerenje te smanje prilike za korupciju.

4. PRIMJENA AKCIJSKOG PLANA

Ovaj akcijski plan obuhvaća mjere koje će se pokrenuti u 2016. i 2017. Možda će biti potrebne dodatne mjere za postizanje ciljeva utvrđenih u okviru svakog od navedenih prioriteta politika te kako bi se prilagodilo tehnološkom okruženju koje se brzo mijenja.

Komisija može predložiti nove mjere kako bi primijenila zakonodavstvo EU-a ili pokrenula zajedničko djelovanje. Dionici, uključujući skupinu država članica, također mogu predložiti mjere za primjenu u okviru akcijskog plana za e-upravu, osobito za različite događaje u životu putem interaktivne digitalne platforme za uključivanje.

Komisija će uspostaviti i „upravni odbor akcijskog plana za e-upravu” sastavljen od predstavnika država članica odgovornih za njihove nacionalne strategije e-uprave te će predsjedati njime. Upravni odbor bit će nadležan za upravljanje akcijskim planom (ali ne i pojedinačnim mjerama akcijskog plana), osobito za ocjenu i odabir novoutvrđenih mjera tijekom cijelog trajanja akcijskog plana te za koordinaciju učinkovite primjene i nadzora mjera akcijskog plana. Ako rezultat predložene mjere bude inicijativa Komisije, podlijeget će zahtjevima za bolju regulativu³⁵.

Provedba mjera predloženih u ovom akcijskom planu za e-upravu bit će moguća samo uz zajedničko obvezivanje i zajedničko preuzimanje odgovornosti Komisije i država članica na svim razinama uprave.

³⁵ U skladu s Komisijinim smjernicama za bolju regulativu, SWD(2015) 111.